

ДЕЯКІ ПИТАННЯ КОМПОНУВАННЯ РОЗДІЛУ «ОХОРОНА ПРАЦІ» У КОЛЕКТИВНОМУ ДОГОВОРІ

Кузьменко А.А., Сторожева К.В., НУЦЗУ
НК – Древаль Ю.Д., д.держ.упр., НУЦЗУ

Колективний договір є важливим документом локального регулювання, у якому сформульовані права та обов'язки адміністрації підприємства чи установи та колективу працівників, а також встановлені нормативні положення з питань, віднесених до компетенції адміністрації та представників трудового колективу. Відповідно до п.2.1 Рекомендації МОП № 91 щодо колективних договорів 1951 року, під «колективним договором» розуміють усяку письмову угоду щодо умов праці та найму, яка укладається, з одного боку, між роботодавцем, групою роботодавців або однією чи кількома організаціями роботодавців та, з другого боку, однією чи кількома представницькими організаціями працівників або, за відсутності таких організацій, – представниками самих працівників [1].

Згідно зі ст. 10 Кодексу законів про працю України (далі – КЗпП), колективний договір укладається на основі чинного законодавства, прийнятих сторонами зобов'язань з метою регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин і узгодження інтересів трудящих, власників та уповноважених ними органів. У ст. 13 КЗпП серед взаємних зобов'язань сторін щодо регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин міститься і положення щодо умов і охорони праці [2].

У ст. 20 Закону України «Про охорону праці» вказано: У колективному договорі, угоді сторони передбачають забезпечення працівникам соціальних гарантій у галузі охорони праці на рівні, не нижчому за передбачений законодавством, їх обов'язки, а також комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійного захворювання, аваріям і пожежам, визначають обсяги та джерела фінансування зазначених заходів [3].

Всупереч чітко виписаним нормам до колективних договорів інколи включають положення, що погіршують становище працівника порівняно із законодавством. До таких положень першочергово відносяться перевищення норм позаурочних робіт, а також надання додаткових відпусток за роботу зі шкідливими умовами праці меншою тривалістю, ніж це передбачено чинним законодавством.

Отже, колективний договір є важливим документом локального правового регулювання, який має обов'язково включати комплекс важливих зобов'язань сторін щодо умов і охорони праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Рекомендація щодо колективних договорів № 91 [1951 р.]. URL.: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/993_231
2. Кодекс законів про працю України: (Редакція від 28.11.2019 р.). URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=322-08&p=1193058070596743>
3. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694-ХІІ (редакція від 20.01.2018 р.). URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/page>